

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів
України від 26 вересня 2002 р. № 1447»

1. Мета

Удосконалення Методики грошової оцінки пам'яток, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2002 № 1447 (далі – Методика).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Визначення вартості пам'яток, а саме нерухомих об'єктів, що мають історичну цінність для держави та формують її культурну спадщину, здійснюється відповідно до Методики грошової оцінки пам'яток, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2002 № 1447 (далі – Методика), деякі положення якої на сьогодні не відповідають нормам національних та міжнародних стандартів оцінки, Закону України «Про охорону культурної спадщини», Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого наказом Міністерства культури України від 11.03.2013 № 158 (далі – Порядок).

Особливі вимоги до проведення оцінки пам'яток є необхідними як для їх охорони, так і для економіки держави. Зокрема, визначення вартості пам'яток має проводитись у таких випадках:

- відчуження;
- передача у володіння, користування, управління;
- передача в оренду;
- переоцінка основних фондів для цілей бухгалтерського обліку;
- оцінка/переоцінка балансової вартості для подальшого визначення стартової вартості при продажу або оренди на аукціоні;
- передача в заставу;
- страхування.

На сьогодні, на жаль, виникла ще одна мета оцінки – визначення шкоди та збитків, завданих культурній спадщині Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації. За даними Міністерства культури, на початок травня 2026 року через російську агресію в Україні зруйновано та пошкоджено 1783 пам'ятки культурної спадщини, серед яких 161 мають статус національного значення, 1460 - місцевого, 162 - щойно виявлені, повністю зруйновано 46 пам'яток.

Необхідність внесення змін до Методики зумовлена чисельними змінами в нормативних документах з оцінки, які відбулись з дати затвердження Методики в 2002 році. Поточна редакція Методики містить ряд вимог, які протягом більш ніж 20 років ускладнюють, а в деяких випадках унеможливають виконання робіт з оцінки пам'яток.

З огляду на зазначене, Фондом державного майна України розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до

постанови Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2002 р. № 1447» (далі – Проект).

3. Основні положення проекту акта

Проект передбачає удосконалення процедури оцінки пам'яток культурної спадщини суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання із дотриманням вимог Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні».

Зокрема, змінами до Методики удосконалюються та встановлюються особливості до порядку застосування порівняльного, витратного та дохідного підходів до оцінки пам'яток, які передбачені національними стандартами оцінки, враховуючи особливість такого нерухомого майна як пам'ятки археології, історії, монументального мистецтва, архітектури та містобудування, садово-паркового мистецтва, ландшафтних пам'яток національного та місцевого значення;

спрощення порядку оцінки археологічних пам'яток;

спрощення процедури визначення вартості пам'яток шляхом встановлення чіткого алгоритму дій щодо застосування оціночних процедур та доповнення Методики необхідними додатками до неї, які містять необхідну інформацію для визначення необхідних показників.

Зазначені зміни реалізуються шляхом викладення Методики в новій редакції.

4. Правові аспекти

Нормативно-правова база, що стосується питання оцінки пам'яток, включає: Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», Закон України «Про охорону культурної спадщини», Методику грошової оцінки пам'яток, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2002 № 1447, Порядок обліку об'єктів культурної спадщини, затверджений наказом Міністерства культури України від 11.03.2013 № 158 (в редакції наказу Міністерства культури України від 27.06.2019 № 501), національні стандарти оцінки.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень, передбачених Проектом, не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект не стосується соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю і сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект не потребує проведення консультацій з громадськістю.

7. Оцінка відповідності

Проект не містить положень, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

За предметом правового регулювання Проєкт не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Обов'язковими критеріями, за якими буде оцінюватися ефективність проєкту акта, є:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суб'єкти господарювання (суб'єкти оціночної діяльності)	позитивний	Удосконалення методичного забезпечення оцінки пам'яток спростить порядок оцінки такого нерухомого майна та підвищить якість оцінки.
Держава	позитивний	Наявність регламентованого порядку оцінки пам'яток, що відповідає нормам національних та міжнародних стандартів оцінки, Закону України «Про охорону культурної спадщини», Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого наказом Міністерства культури України від 11.03.2013 № 158. Захист інтересів держави та органів самоврядування при визначенні вартості пам'яток, а саме нерухомих об'єктів, що мають історичну цінність для держави та формують її культурну спадщину.
Органи місцевого самоврядування	позитивний	

**Голова Фонду
державного майна України**

Дмитро НАТАЛУХА

_____ 2026 р.